

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΖ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φυλλοῦ 737

Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου
30 Νοεμβρίου 2000

Συντάκτης † ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας

ΣΗΜΕΡΑ ἐορτάζουμε τὴν ἱερὰ μνήμη τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου.

Ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας πρῶτος ἐγνώρισε τὸ Χριστὸ καὶ ἦταν παρὼν σὲ ὅλα σχεδὸν τὰ θαύματά του. Τὸ ὄνομά του εἶνε συνδεδεμένο μὲ τὴ δική μας μικρὰ πατρίδα. Ὅσοι διαβάσετε ἀγία Γραφή θὰ ξέρετε, ὅτι μία ἀπὸ τὶς ὠραιότερες σελίδες τῆς εἶνε καὶ ἡ ἐξῆς.

Τὴν ἡμέρα τῶν Βαΐων, ὅταν ὁ Χριστὸς ἦταν στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὰ παιδιὰ φώναζαν «Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου» (Ἰωάν. 12, 13), τὴν ἡμέρα ἐκεῖνη ἦρθαν Ἕλληνες γιὰ νὰ γνωρίσουν τὸ Χριστό. Ἡ φήμη του εἶχε φτάσει μέχρι τὴν Ἀθήνα. Ἐμαθαν, ὅτι στὴν Παλαιστίνη ὑπάρχει κάποιος, ποὺ κηρύττει ὑψηλότερα ἀπὸ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Ἀριστοτέλη καὶ ὅλους τοὺς φιλοσόφους, καὶ θέλησαν νὰ γνωρίσουν τὸ Χριστό.

Τολμοῦν καὶ πλησιάζουν τὸ Φίλιππο καὶ τοῦ λένε· Σὲ παρακαλοῦμε, ἐσύ ποὺ εἶσαι ἀκόλουθος τοῦ Χριστοῦ, πηγαίνέ μας νὰ τὸν γνωρίσουμε. Ὁ Φίλιππος δίσταζε, γιὰ τὸν Χριστὸς μέχρι τότε δὲν εἶχε κηρύξει σὲ Ἕλληνες. Πάει τότε ὁ Φίλιππος καὶ βρίσκει τὸν Ἀνδρέα, καὶ οἱ δυὸ μαζί πηγαίνουν στὸ Χριστὸ καὶ τοῦ λένε· Οἱ Ἕλληνες σὲ ζητοῦν. Καὶ ὁ Χριστὸς; Ὡς στιγμὴ ἱερὰ, ποὺ δείχνει ὅτι τὸ μικρὸ μας ἔθνος ἔχει μεγάλο προορισμὸ στὸν κόσμον! Τί εἶπε ὁ Χριστὸς; «Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου» (ἔ.ἀ. 23). Τώρα, ποὺ ἦρθαν οἱ Ἕλληνες, ἀρχίζει νέα δόξα γιὰ μένα.

Ἡ μικρὰ μας πατρίδα ἔχει μεγάλη ἀποστολή. Δὲν τὸ λέμε ἐμεῖς ἀπὸ σωβινισμό. Ὁ σωβινισμὸς εἶνε ἁμαρτία. Εἶνε ἁμαρτία ν' ἀγαπᾶς τὴν πατρίδα σου καὶ νὰ μισῆς τὶς ἄλλες πατρίδες. Γιατὶ ὅλες οἱ πατρίδες εἶνε τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἁμαρτία νὰ ποῦμε, ὅτι ὁ Θεὸς

ἀπ' ὅλα τὰ ἔθνη ἐξέλεξε τὴ μικρὰ μας πατρίδα γιὰ νὰ γίνῃ κήρυκας καὶ αἰμοδότης τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ Ἑλλὰς ἔδωσε τὴ γλῶσσα τῆς, ἔδωσε τὸ αἷμα τῆς, ἔδωσε διδασκάλους, πατέρας καὶ μάρτυρας. Γι' αὐτὸ ὁ Χριστὸς προφητεύει καὶ λέει· «Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου» (ἔ.ἀ.).

Καὶ ἐδοξάσθη ὁ Χριστὸς διὰ τοῦ κηρύγματος. Γι' αὐτὸ εἶπα, ὅτι ὁ Ἀνδρέας ὁ ἀπόστολος συνδέεται μὲ τὴν Ἑλλάδα.

Ἐπῆγε στὸν Πόντο. Ἐκήρυξε στὴ Σινώπη, στὴν Τραπεζοῦντα, στὴν Ἀμισό, σ' ὅλο τὸν Πόντο. Μέχρι τὸ 1922 οἱ κάτοικοι τῆς Σινώπης ἔδειχναν τὸ μέρος ποὺ ἐπάτησαν τὰ ἅγια πόδια τοῦ ἀποστόλου.

Μετὰ πέρασε τὸν Εὐξεινο Πόντο, τὴ Μαύρη Θάλασσα, καὶ πῆγε στὴ νότια Ῥωσία. Ἐφτάσε μέχρι Δνειπέρου ποταμοῦ καὶ μέχρι Κιέβου. Ξέρετε, ὅσοι διαβάσετε ἱστορία, ὅτι τὸ Κίεβο εἶνε ἱερὰ πόλις. Ὅπως τὰ Ἱεροσόλυμα εἶνε ἡ ἱερὰ πόλις τοῦ Ἰσραήλ, ἔτσι καὶ τὸ Κίεβο εἶνε ἡ ἱερὰ πόλις τῶν Ῥώσων. Ἐκεῖ στὸ Κίεβο ὑπάρχει μεγάλη ἐκκλησία τοῦ ἀγίου Ἀνδρέου, ποὺ ἐορτάζει σήμερα.

Ἀπὸ τὸ Κίεβο κατέβηκε πρὸς τὰ κάτω, στὸ μικρὸ Βυζάντιο. Κήρυξε κ' ἐκεῖ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ μὲ φλόγα καὶ ἴδρυσε τὴν πρώτη ἐκκλησία, ἐγκατέστησε δὲ ἐπίσκοπο τὸν Στάχου.

Ἐφυγε ἀπὸ τὸ Βυζάντιο, κατέβηκε τὸν Ἰσθμὸ τῆς Πελοποννήσου καὶ ἔφτασε στὴν Πάτρα. Ἐκεῖ, ὅπως ὁ Χριστὸς μας μαρτύρησε ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, ἔτσι καὶ ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας μαρτύρησε ἐπὶ νέου Ποντίου Πιλάτου, ἐπὶ τοῦ ἀγρίου καὶ σκληροῦ ἀνθυπάτου Αἰγεάτου. Ἐσταυρώθη ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας ὅπως ὁ Χριστὸς, μὲ μία διαφορά. Ὁ Χριστὸς ἔσταυρώθη μὲ τὴν κεφαλὴ πρὸς τὰ ἔπάνω, ἐνῶ ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας ἔσταυρώθη

μὲ τὴν κεφαλὴ πρὸς τὰ κάτω. Ἐμεινε στὸ σταυρὸ τρεῖς ἡμέρες δοξάζων τὸν Θεόν.

Τὸ ἱερό του λείψανο βρισκόταν στὴν Πάτρα, ποὺ ἐορτάζει σήμερα. Ἀργότερα τὸ ἔφεραν στὴν Κωνσταντινούπολι.

* * *

Αὐτὸς ἦταν ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας. Ἀπὸ ἐδῶ πέρασε, ἀπὸ τὰ ἅγια χώματά μας.

Ἐορτάζει σήμερα ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας. Ἐορτάζουν καὶ αὐτοὶ ποὺ φέρουν τὸ ὄνομά του. Τρεῖς ὅμως ἅγιοι τόποι, ὅπου ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας ἐτιμᾶτο καὶ ἐδοξάζετο, δὲν ἐορτάζουν.

Πρῶτον εἶνε τὸ Βυζάντιο. Ἄλλοτε στὴν Κωνσταντινούπολι ἡ ἐορτὴ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου ἦτο ἐορτὴ τοῦ πολιούχου. Τὸ Πατριαρχεῖο ἐβγαζε ἐκεῖ καὶ ἐφημερίδα ποὺ ὠνομάζετο «Ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας». Ἡ Τουρκία ὅμως τῆς ἐβαλε λουκέτο· δὲν ἐπιτρέπει νὰ κυκλοφορῇ.

Δὲν ἐορτάζει, δεύτερον, ὁ Πόντος. Δὲν ἐορτάζει ἡ Σινώπη, ἡ Ἀμισός, ἡ Τραπεζούντα, ὅλα αὐτὰ τὰ ἅγια μέρη, στὰ ὁποῖα περιώδευσε καὶ ἐκήρυξε ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας.

Δὲν ἐορτάζει ἀκόμα, τρίτον, ἡ Κύπρος μας. Στὸ ἄκρο τῆς μύτης, ποὺ εἶνε ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Συρία, ὑπάρχει ἓνα μοναστήρι, χίλια καὶ πλεον χρόνια, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου. Τέτοια ἅγια μέρα ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Κύπρου ξεκινούσαν καὶ βάδιζαν μὲ τὰ πόδια. Πήγαιναν στὸ μοναστήρι αὐτό. Τώρα εἶνε κλειστό. Τούρκικη σημαία εἶνε ἐπάνω στὸν Ἅγιο Ἀνδρέα τῆς Κύπρου...

* * *

Δὲν ἐορτάζει, λοιπόν, ἡ Κύπρος, δὲν ἐορτάζει ὁ Πόντος, δὲν ἐορτάζει τὸ Βυζάντιο. Ἐορτάζουμε ἐμεῖς. Τί πρέπει νὰ κάνουμε; Νὰ συνεχίσουμε τὸ κήρυγμα, ὅπως ὁ ἀπόστολος Ἀνδρέας. Ἀλλὰ θὰ πῆτε:

—Νὰ ζούσαμε κ' ἐμεῖς στὴν ἐποχὴ τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέα, ν' ἀκούγαμε τὸν ἅγιο ψαρά νὰ κηρύττει τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ! Ἐμεῖς ὅμως ζοῦμε τώρα. Κ' ἐσεῖς ποὺ μᾶς κηρύττετε, θὰ πῆτε, τί σχέσι ἔχετε μὲ τοὺς ἁγίους ἀποστόλους; Εἶστε ἐσεῖς ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ;...

Ἀδέλφια μου, μὴ μᾶς περιφρονήσετε. Παρ' ὅλη τὴν ἀναξιότητα καὶ ἀμαρτωλότητά μας, τὰ λόγια τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου, τὰ λόγια τῆς Γραφῆς, φέρουμε. Ἐὰν ἐμεῖς εἴμαστε ἀνάξιοι ὑπολήψεως γιὰ τὶς ἀμαρτίες μας, τὰ λόγια ποὺ σᾶς λέμε δὲν εἶνε ἄξια περιφρονήσεως. Εἶνε τίμια καὶ ἱερά, εἶνε λόγια χρυσᾶ.

Καὶ σᾶς ἐρωτῶ· Ἐὰν ἓνας σᾶς δώσῃ μιὰ λίρα, ποιὸς ἐξετάζει, ἂν αὐτὸς ποὺ τὴ δίνει εἶνε ἄσχημος ἢ ὁμορφος, κοντὸς ἢ ψηλός; Ἡ λίρα

δὲν χάνει τὴν ἀξία της ἂν τὴν κρατᾷ κ' ἓνας λεπρὸς ἀκόμα. Κ' ἐμεῖς χρυσάφι κρατοῦμε. Ὁ παπᾶς ἢ ὁ δεσπότης ποὺ λειτουργεῖ, ὁ κήρυκας ποὺ μιλάει, ἄς εἶνε ὁ πιὸ ἀμαρτωλός, τὴν ὥρα ἐκείνη νὰ τὸν βλέπετε ὡς ἄγγελον Κυρίου παντοκράτορος. Τὰ λόγια τὰ χρυσᾶ, τὰ αἰώνια λόγια τοῦ Χριστοῦ μας, αὐτὰ ν' ἀγαπήσετε.

Κάποτε, λέει ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, ἓνας ὁδοιπόρος διψοῦσε. Ἐκεῖ ποὺ προχωροῦσε βλέπει ἓνα ποταμάκι. Πέφτει στὸ νερὸ καὶ μὲ τὶς χουφτες ἄρχισε νὰ πίνη. Θεέ μου, εἶπε, τί νεράκι δροσερὸ εἶνε αὐτό! Τόσο τοῦ ἄρεσε, ποὺ τοῦ γεννήθηκε ἡ περιέργεια νὰ βρῇ τὴν πηγὴ. Βάδισε βάδισε, τὴ βρῆκε. Ἀλλὰ ἔπιασε τὴ μύτη του. Τί βρώμα ἦταν αὐτή! Τὸ νερὸ περνοῦσε ἀπὸ τὸ στόμα ἑνὸς ψόφιου σκύλου.

Νερὸ καθαρὸ, «ὑδωρ ζῶν» (Ἰωάν. 4, 10), ποὺ δὲν ἔχει μέσα μικρόβια κ' ἔρχεται ἀπ' τὰ ψηλά βουνά, εἶνε ἡ Ὁρθοδοξία μας. Ἡ δίψα σθῆνει μόνο στὸ πεντακάθαρο αὐτὸ νερὸ ποὺ ῥέει ἀπὸ τὶς πληγὲς τοῦ Ἐσταυρωμένου. Αὐτὸ τὸ νερὸ θὰ ἔπρεπε νὰ βγαίνει ἀπὸ χρυσᾶ ποτήρια καὶ χρυσὲς πηγές. Τί νὰ κάνουμε; Καμμιά φορὰ κι ἀπ' τὸ στόμα σκύλων βγαίνει τὸ καθαρὸ αὐτὸ νερὸ. Διψασμένε, πιές! Μὴν ἐξετάζεις, ποιὸς σοῦ προσφέρει τὸ ποτήρι αὐτό.

Ἐπειτα, μπορεῖ νὰ θεωροῦμε ἓνα παπᾶ ἀμαρτωλό, καὶ νὰ εἶνε ἅγιος· καὶ νὰ θεωροῦμε ἓνα παπᾶ ἢ δεσπότη ἅγιο, καὶ νὰ εἶνε πολὺ ἀμαρτωλός. Μόνο ἡ ἡμέρα ἐκείνη θὰ δείξῃ, ποιὸς εἶνε οἱ γνήσιοι ἄνθρωποι τοῦ Κυρίου.

Λοιπὸν ἀκοῦτε τὸ λόγο τοῦ Κυρίου, εἴτε κηρύττει Παῦλος εἴτε Χρυσόστομος εἴτε Βασίλειος εἴτε ἓνας ἀμαρτωλὸς παπᾶς καὶ ἐπίσκοπος. Ἀκοῦτε τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Τ' αὐτιά σας ἀνοιχτά. «Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν» (Λουκ. 11, 28).

Μόνο μιὰ φορὰ δὲν πρέπει ν' ἀκούσετε. Ἐὰν ποτε —Θεέ μου, μὴ γένοιτο!—, ἐὰν σᾶς κηρύξουμε ἐναντίον τοῦ Χριστοῦ, ἐναντίον τοῦ Εὐαγγελίου. Τότε ἔχετε δικαίωμα νὰ διαλύσετε τὶς καρέκλες καὶ νὰ μᾶς κυνηγήσετε μέχρι τὸν Ἀλιάκμονα. Ἐφ' ὅσον ὅμως σᾶς διδάσκουμε σύμφωνα μὲ τὰς ἱεράς παραδόσεις, σύμφωνα μὲ τὸ Εὐαγγέλιο, πρέπει νὰ μᾶς ἀκοῦτε.

Εὐχομαι, ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ἀνοίγῃ τὶς καρδιές καὶ τ' αὐτιά, γιὰ ν' ἀκοῦτε τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ ν' ἀγωνίζεσθε γιὰ ὅ,τι μεγάλο καὶ ὑψηλό. Ὅχι ψυχρὲς καρδιές. Ἡ γλῶσσα σας κιθάρα, σάλπιγγα, πύρινη ῥομφαία, γιὰ νὰ κηρύξουμε Χριστόν. Διότι αὐτὸς εἶνε καὶ αὐτὸς ἔμεινε ἡ μόνη ἐλπίς τοῦ κόσμου. Αὐτῷ ἢ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος